

Byla C-283/21

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį

Gavimo data:

2021 m. gegužės 4 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Landessozialgericht Nordrhein-Westfalen (Vokietija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2021 m. balandžio 23 d.

Ieškovė ir apeliantė:

VA

Atsakovė:

Deutsche Rentenversicherung Bund

Pagrindinės bylos dalykas

Socialinės apsaugos sistemų koordinavimas – Pensijų teisės aktai – Reglamentas (EB) Nr. 987/2009 – 44 straipsnio 2 dalis – Vaiko auginimo laikotarpių įskaitymas – Sąlyga – Darbas pagal darbo sutartį arba savarankiškai

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Sąjungos teisės aiškinimas, SESV 267 straipsnis

Prejudiciniai klausimai

1. Ar pagal Nyderlandų – kompetentingos valstybės narės pagal pagrindinio reglamento [Reglamento (EB) Nr. 883/2004] II antraštinę dalį – teisės aktus Reglamento (EB) 987/2009 44 straipsnio 2 dalyje minimas vaiko auginimo laikotarpis yra įskaitomas taip, kad vaiko auginimo Nyderlanduose laikotarpis, kaip vien gyvenimo laikotarpis, suteikia teisių į pensiją?

Jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai:

2. Ar Reglamento (EB) 987/2009 44 [straipsnio] 2 dalis – toliau plėtojant 2000 m. lapkričio 23 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Elsen* (C-135/99, [EU:C:2000:647]) ir 2012 m. liepos 19 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Reichel-Albert* (C-522/10, EU:C:2012:475) – plačiai turi būti aiškinama taip, kad kompetentinga valstybė narė privalo įskaityti vaiko auginimo laikotarpį ir tuomet, kai vaiką auginantis asmuo prieš vaiko auginimą ir po jo dėl mokymosi arba darbo pagal darbo sutartį yra įgijęs stažą senatvės pensijai gauti tik šios valstybės sistemoje, tačiau prieš pat vaiko auginimą arba iš karto po jo nemokėjo įmokų į šią sistemą?

Nurodomi Bendrijos teisės aktai

Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV), 21 straipsnio 1 dalis

2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo, 5 ir 11 straipsniai

2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 987/2009, nustatantis Reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo įgyvendinimo tvarką, 44 straipsnis

Nurodomi nacionalinės teisės aktai

Sozialgesetzbuch (Socialinis kodeksas, toliau – SGB) Šeštoji knyga (VI), 56 straipsnio 1, 3 ir 5 dalys, 57 ir 249 straipsniai

Trumpas faktinių aplinkybių ir proceso pagrindinėje byloje aprašymas

1. Ieškovė, 1958 m. Achene (Vokietija) gimusi Vokietijos Federacinės Respublikos pilietė, nuo 1975 m. iki 2010 m. gyveno Valse, Nyderlandų valstybės teritorijoje esančiame Acheno priemiestyje. Ji lankė mokyklą Achene, atliko ten išankstinę praktiką, kuri buvo priėmimo į tenykštę profesinę socialinės pedagogikos mokyklą sąlyga, ir įgijo ten valstybės pripažintos auklėtojos profesinį išsilavinimą. 1978 m. rugpjūčio 1 d. ji pradėjo vienų metų profesinę praktiką vaikų darželyje (išbandymo metai). Įprastai šiais išbandymo metais su praktiką atliekančiu asmeniu yra sudaroma darbo sutartis ir jis yra apdraudžiamas privalomuoju draudimu. Kadangi profesinio mokymo vietų trūko, ieškovė profesinę praktiką atliko neatlygintinai, taigi, nebūdama apdrausta pensijų draudimu. Sėkmingai įgijusi profesinį valstybės pripažintos auklėtojos išsilavinimą, 1979–1980 m. ji gavo profesinės aukštosios mokyklos diplomą. Po to pagal įgytą profesiją ji nedirbo ir privalomuoju draudimu apdrausta nebuvo: dėl gyvenamosios vietos Nyderlanduose Vokietijos įdarbinimo tarnyba negalėjo padėti jai ieškoti darbo.

Nyderlanduose ji negalėjo dirbti auklėtoja dėl to, kad išsilavinimą įgijo Vokietijoje.

2. Ieškovė ir jos sutuoktinis, kuris byloje yra trečiasis asmuo, turi du vaikus, bendrai užaugintus Valse. Kadangi sutuoktinis dirbo, vaikų auginimas iš esmės teko ieškovei. Mokyklą abu vaikai visuomet, be kita ko, ir 1986–1999 m., lankė Achene. Nuo 1993 m. rugsėjo iki 1995 m. rugpjūčio ieškovė savarankiškai valdė nedidelę vaikų prekių parduotuvę Achene. Pensijų draudimo įmokų į Vokietijos pensijų draudimo sistemą vykdydama šią veiklą ji nemokėjo. Nuo 1999 m. balandžio iki 2012 m. spalio ieškovė Vokietijoje turėjo nedidelės apimties darbą pagal darbo sutartį, nebūdama apdrausta privalomuoju draudimu. 2010 m. vasario 1 d. iš Valso ji persikraustė į Acheną. Nuo 2012 m. spalio ji dirbo Vokietijoje pagal darbo sutartį, būdama apdrausta privalomuoju draudimu. Nyderlanduose ji niekuomet nedirbo. Jos sutuoktinis prieš ir po vaikų gimimo visą laiką dirbo ir buvo apdraustas privalomuoju draudimu Vokietijoje.
3. Pagal Nyderlandų teisės aktus ieškovė įgijo teisę į Nyderlandų valstybės mokamą bazinę senatvės pensiją (AOW) vien dėl to, kad gyveno Nyderlanduose nuo 1975 m. vasario 13 d. (kai jai sukako 17 metų) iki 2010 m. vasario 1 d. imtinai.
4. Ieškovės prašymu atsakovė, kaip kompetentinga pensijų kaupimo įstaiga, privaloma tvarka nustatė ieškovės draustumo duomenis iki 2007 m. gruodžio 31 d. Laikotarpio nuo 1986 m. lapkričio 15 d. iki 1999 m. kovo 31 d., kaip vaiko auginimo laikotarpio, atsakovė neįskaitė, nes vaikus ieškovė tuo metu augino kitoje ES valstybėje narėje, t. y. Nyderlanduose, o iki vaikų auginimo Vokietijoje nedirbo nei pagal darbo sutartį, nei savarankiškai. Laikotarpį nuo 1999 m. balandžio 1 d. iki 1999 m. birželio 1 d. atsakovė pripažino dukters auginimo laikotarpiu, nes ieškovė tuo metu Vokietijoje dirbo nedidelės apimties darbą pagal darbo sutartį (2014 m. rugsėjo 1 d. sprendimas; 2015 m. rugpjūčio 12 d. sprendimas dėl prieštaravimo).
5. *Sozialgericht Aachen* (Acheno socialinių bylų teismas) atmetė ieškinį, kuriame buvo ginčijamas sprendimas neįskaityti 1986 m. lapkričio 15 d.–1999 m. kovo 31 d. laikotarpio kaip vaiko auginimo laikotarpio: teismo manymu, vaiko auginimo laikotarpis Nyderlanduose pagal Vokietijos teisės aktus negali būti pripažintas. Prilyginti vaiko auginimo laikotarpių remiantis Reglamento Nr. 987/2009 44 straipsnio 2 dalimi neįmanoma, nes ieškovė nei vaikų gimimo metu, nei prieš pat jiems gimstant nedirbo Vokietijoje ar pagal Vokietijos teisės aktus nei pagal darbo sutartį, nei savarankiškai ir nebuvo apdrausta Vokietijos privalomojo pensijų draudimo sistemoje. Tai, kad ieškovė (gyveno ir) buvo drausta Nyderlandų pensijų draudimu, veikiau rodo jos glaudų ryši su Nyderlandų socialinės apsaugos sistema. Socialinės apsaugos spragos, teismo manymu, nėra. Koordinavimą reglamentuojančių Europos socialinės teisės aktų prasmė ir tikslas nėra du kartus įskaityti stažą senatvės pensijai gauti (2016 m. spalio 27 d. sprendimas).

- 6 Apeliaciniame skunde ieškovė teigė, kad, nors gyveno Nyderlanduose, jos pagrindinis interesų centras – įskaitant vaikų auginimą ir priežiūrą – buvo Vokietijoje. Todėl ji neteisėtai diskriminuojama, palyginti su motina, kuri irgi augino vaikus užsienyje netoli sienos, bet bent vieną mėnesį prieš vaiko auginimo laikotarpį arba jo metu dirbo Vokietijos Federacinėje Respublikoje pagal darbo sutartį, būdama apdrausta privalomuoju socialiniu draudimu, arba yra susituokusi su sutuoktiniu, kuris auginimo laikotarpiu dirbo darbą gyvenamosios vietos užsienio valstybėje, būdamas apdraustas privalomuoju draudimu Vokietijoje. Nėra objektyvaus pagrindo daryti skirtumo pagal tai, ar vaiko auginimo atostogų išėjęs tėvas ar motina turi dėl darbo veiklos atsiradusį pakankamą ryšį su Vokietijos Federacinės Respublikos socialinės apsaugos sistema, ar šis ryšys atsiranda dėl sutuoktinio šalies viduje turimo darbo, dėl kurio mokamos privalomojo socialinio draudimo įmokos. Du kartus vaiko auginimo laikotarpiai nėra įskaitomi, nes Nyderlandų pensija, mokama už laikotarpius, už kuriuos taikomos tokios pat teisės į pensiją Vokietijoje, yra įskaičiuojama.
- 7 Nagrinėjant bylą apeliacinėje instancijoje, atsakovė dėl visiško nedarbingumo nuo 2018 m. kovo 1 d. nustatė ieškovei 109,14 EUR dydžio mėnesinę pensiją (2019 m. vasario 18 d. sprendimas). Įskaičius iki šiol neįskaitytus vaiko auginimo laikotarpius, dėl kurių vyksta ginčas šioje byloje, ieškovė kas mėnesį gautų 349,02 EUR dydžio pensiją.
- 8 Nyderlandų *Sociale Verzekeringsbank* (Socialinio draudimo bankas, toliau – SVB) 2019 m. rugpjūčio 20 d. informaciniame pranešime apie išmokas pranešė, kad ieškovė, gyvendama Nyderlanduose, sukauptė 70 % dydžio AOW išmoką. Įskaičius vaiko auginimo laikotarpius pagal Vokietijos privalomojo pensijų draudimo sistemą, Nyderlandų mokama pensija sumažėja 10 %.

Glaustas prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindimas

- 9 Vertinant pagal Vokietijos teisės aktus, teisė į didesnę pensiją dėl nedarbingumo nuo 2018 m. kovo 1 d. remiantis vaiko auginimo laikotarpių įskaitymu pagal SGB VI knygos 56 ir 57 straipsnius negali būti taikoma. Atsakovė, 2019 m. vasario 18 d. sprendime apskaičiuodama pensijos dydį ir neįskaitydama vaiko auginimo laikotarpių, dėl kurių vyksta ginčas šioje byloje, vertinant vien pagal nacionalinės teisės aktus buvo visiškai teisi. Ieškovė atitinka įskaitymo sąlygas pagal SGB VI knygos 56 straipsnio 1 dalies antro sakinio 1 ir 3 punktus, nes jai priskirtinas vaiko auginimo laikotarpis ir jai gali būti taikomas įskaitymas. Tačiau įskaityti vaiko auginimo laikotarpio negalima (vien) todėl, kad auginimas nei vyko Vokietijos Federacinės Respublikos teritorijoje, nei gali būti prilygintas tokiam auginimui šalies viduje (SGB VI knygos 56 straipsnio 1 dalies antro sakinio 2 punktas, siejamas su 3 dalimi).
- 10 Įskaitymas pagal SGB VI knygos 56 straipsnio 3 dalies pirmą sakinį negali būti taikomas todėl, kad abu vaikus ieškovė augino ne Vokietijoje. Įskaitymas pagal SGB VI knygos 56 straipsnio 3 dalies antrą sakinį irgi negali būti taikomas, nes

tam vaiką auginantis tėvas ar motina kartu su vaiku turėjo nuolat gyventi užsienyje ir vaiko auginimo metu arba prieš pat vaiko gimimą dėl tenai – taigi, užsienyje – pagal sutartį arba savarankiškai dirbto darbo mokėti privalomojo draudimo įmokas. Nagrinėjamu atveju taip nėra. Negalimas ir įskaitymas pagal SGB VI knygos 56 straipsnio 3 dalies trečią sakinį. Pagal jį reikalaujama, kad ieškovės sutuoktinis, jiems kartu gyvenant užsienyje, būtų mokėjęs privalomojo draudimo įmokas į Vokietijos pensijų draudimo sistemą, mokamas dėl darbo užsienyje. Taip nėra.

- 11 Kadangi vaiko auginimo laikotarpio neįmanoma įskaityti pagal SGB VI knygos 56 straipsnį, to negalima padaryti ir pagal SGB VI knygos 57 straipsnį. Tiek, kiek ieškovė Vokietijoje laikotarpiu nuo 1993 m. rugsėjo iki 1995 m. rugpjūčio vykdė daugiau nei nedidelės apimties savarankišką veiklą, teisės į vaiko auginimo laikotarpių pripažinimą ji neturi, nes nemokėjo privalomojo draudimo įmokų (SGB VI knygos 57 straipsnio antras sakiny).
- 12 Bylos baigtis priklauso nuo to, ar ieškovės vaiko auginimo laikotarpiai turi būti pripažinti remiantis plačiu Reglamento Nr. 987/2009 44 straipsnio 2 dalies aiškinimu, atsižvelgiant į suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją, susijusią su (Vokietijos) vaiko auginimo laikotarpiais.
- 13 *Ratione materiae* šioje byloje taikytina Reglamento Nr. 987/2009 44 straipsnio nuostata, nes ji yra specialioji nuostata, nustatanti, kad vaiko auginimo laikotarpiai užsienyje turi būti traktuojami taip pat. Kadangi ieškovė, kuri tuo laiku, dėl kurio vyksta ginčas, su savo vaikais gyveno Nyderlanduose, nepatenka į Reglamento Nr. 883/2004 11 straipsnio 3 dalies a–d punktų taikymo sritį, pagal šio reglamento 11 straipsnio 3 dalies e punktą „kompetentinga valstybė narė“ yra Nyderlandai. Jeigu Nyderlandai vaiko auginimo laikotarpių neįskaito, kompetentinga valstybė narė yra Vokietijos Federacinė Respublika. Todėl sprendimui byloje priimti (pirmiausia) yra svarbu, ar pagal Nyderlandų teisės aktus vaiko auginimo laikotarpiai „nėra įskaitomi“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.
- 14 Reglamento Nr. 987/2009 44 straipsnio 1 dalyje „vaiko auginimo laikotarpis“ reiškia laikotarpį, kuris įskaitomas pagal valstybės narės pensijų teisės aktus arba dėl kurio prie pensijos pridedama papildoma išmoka tiesiogiai dėl tos priežasties, kad asmuo augino vaiką, neatsižvelgiant į metodą, kuris buvo naudojamas tiems laikotarpiams apskaičiuoti, ir į tai, ar jie buvo įgyti auginant vaiką, ar pripažinti atgaline data. Taigi, vaiko auginimo laikotarpis turi būti arba aiškiai įskaitomas, arba juo remiantis prie pensijos turi būti pridedama papildoma išmoka, t. y. turi būti ryšys su tam tikrais vaiko auginimo laikotarpiais. Reikalaujama, kad vaiko auginimo laikotarpiai būtų įskaitomi *per se* ir (arba) teisės į (didesnę) pensiją būtų numatytos vien dėl vaiko auginimo. Svarbu ne tai, ar konkrečiu atveju vaiko auginimo laikotarpiai iš tiesų bus įskaityti, o tik tai, ar valstybės narės teisės aktuose iš esmės numatytas vaiko auginimo laikotarpių įskaitymas vertinant situaciją dėl senatvės pensijos (tokios nuomonės laikosi ir generalinis advokatas N. Jääskinen savo 2012 m. kovo 1 d. išvadoje byloje *Reichel-Albert* (C-522/10, EU:C:2012:114, 67 punktą)).

- 15 Nyderlandų pensijų sistemoje vaiko auginimo laikotarpiai nėra nei aiškiai įskaitomi *per se*, nei jais remiantis prie pensijos pridedama papildoma išmoka, nei jie turi kitokios įtakos teisėms į išmokas, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 987/2009 44 straipsnio 2 dalį. Nyderlandų valstybės pagal AOW (*Algemene Ouderdomswet*, Įstatymas dėl senatvės pensijos sistemos) mokama pensija priklauso tik nuo gyvenimo ir darbo Nyderlanduose laikotarpių. Kiekvienas gyventojas kiekvienais metais, kuriais jis gyvena arba dirba Nyderlanduose, sukaupia 2 % visos AOW pensijos. Asmuo, kuris buvo 50 metų draudžiamas pagal AOW, turi teisę į viso dydžio AOW pensiją. Kadangi ieškovė Nyderlanduose gyveno beveik 35 metus, ji turi teisę į apie 70 % dydžio AOW pensiją. Kiekvienas, sukaupęs būtinus gyvenimo ir (arba) darbo Nyderlanduose laikotarpius ir sukakęs įstatyme nustatytą senatvės pensijos amžių, turi teisę į AOW pensiją. Kadangi valstybės mokama pensija skaičiuojama remiantis vien tik Nyderlanduose sukauptais gyvenimo ir (arba) darbo laikotarpiais, o ne vaiko auginimo laikotarpiais, kolegija mano, kad Nyderlandų pensijų sistemoje vaiko auginimo laikotarpiai „nėra įskaitomi“, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 987/2009 44 straipsnio 1 ir 2 dalis.
- 16 Jeigu Teisingumo Teismas į pirmąjį prejudicinį klausimą atsakytų neigiamai, gali paaiškėti, kad kompetentinga valstybė narė, kurios teisės aktai pagal Reglamento Nr. 883/2004 II antraštinę dalį buvo taikytini atitinkamam asmeniui, yra Vokietijos Federacinė Respublika (Reglamento Nr. 987/2009 44 straipsnio 2 dalis). Ieškovės atveju 44 straipsnio 2 dalis nėra netaikoma pagal šio straipsnio 3 dalį, nes ieškovė Nyderlanduose nedirbo nei pagal darbo sutartį, nei savarankiškai.
- 17 Reglamento Nr. 987/2009 44 straipsnio 2 dalyje nustatytos sąlygos nėra įvykdytos. Pagal šią nuostatą ieškovė tuo metu, kai pagal Vokietijos teisės aktus imta atsižvelgti į vaiko auginimo laikotarpį atitinkamo vaiko atžvilgiu (taigi, jos abiejų vaikų gimimo metu), turėjo vykdyti veiklą pagal darbo sutartį arba kaip savarankiškai dirbantis asmuo. Nagrinėjamu atveju taip nėra. Tačiau, kolegijos požiūriu, pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją egzistuoja rimtas pagrindas manyti, kad Reglamento Nr. 987/2009 44 straipsnio 2 dalis, nesilaikant jos formuluotės ir aiškinant ją plačiai, turi būti taikoma ir tais atvejais, kai apdraustieji prieš vaikų gimimą atlygintinos veiklos pagal darbo sutartį arba kaip savarankiškai dirbantys asmenys nevykdė, tačiau prieš jų gimimą vykdė neapdraudžiamą neatlygintą veiklą pagal darbo sutartį, o po gimimo – neapdraudžiamą savarankišką veiklą. Reikia nuspręsti, ar ir šių faktinių aplinkybių pakanka norint preziumuoti pakankamą ryšį tarp vaiko auginimo laikotarpių ir draudimo laikotarpių Vokietijos pensijų sistemoje, kaip tai suprantama pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją.
- 18 Kolegijos manymu, atsižvelgiant į SESV 21 straipsnį ir suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją, toks platus aiškinimas atrodo pagrįstas (2012 m. liepos 19 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Reichel-Alber* (C-522/10, EU:C:2012:475, 35 ir 45 punktai)).

- 19 Nuo iki šiol Teisingumo Teismo nagrinėtų bylų ši byla pirmiausia skiriasi tuo, kad ieškovė, prieš persikraustydama gyventi į užsienį ir, be kita ko, prieš vaikų gimimą apskritai nedirbo pagal darbo sutartį Vokietijos Federacinėje Respublikoje ir nebuvo apdrausta privalomuoju draudimu; prieš vaikų gimimą ji Vokietijos Federacinėje Respublikoje sukaupe tik nustatant pensiją įskaitomus profesinio mokymo laikotarpius (vadinamuosius įskaitytinus laikotarpius), o po vaikų gimimo kelerius metus apskritai nedirbo. Vis dėlto yra pagrindo manyti, kad ir nagrinėjamu atveju preziumuotinas pakankamas ryšys tarp vaiko auginimo laikotarpių ir draudimo laikotarpių.
- 20 Tokį ryšį patvirtina tai, kad visa ieškovės darbo istorija apskritai susijusi išimtinai su Vokietijos Federacine Respublika: ieškovė lankė mokyklą tik Vokietijos Federacinėje Respublikoje, čia ji sėkmingai įgijo valstybės pripažintos auklėtojos profesinį išsilavinimą; atitinkami įskaitytini (profesinio) mokymosi laikotarpiai yra įtraukti į jos draudimo istoriją. 1978–1979 metais atlikdama privalomąją praktiką ieškovė įprastomis sąlygomis būtų gavusi atlygį, taigi, būtų buvusi apdrausta privalomuoju draudimu. Praktiką ji atliko neatlygintinai, taigi, ir nemokėdama privalomojo draudimo įmokų, (per atsitiktinumą) tik todėl, kad tuo metu profesinio mokymo vietoje buvo daugiau pretendentų nei suplanuotų vietų būsimums auklėtojoms ir auklėtojams. Nyderlanduose ieškovė darbo nerado, nes neturėjo šioje šalyje reikalaujamo išsilavinimo. Vokietijoje ji negalėjo pradėti dirbti, nes dėl įdarbinimo jai buvo nurodyta kreiptis į gyvenamosios vietos valstybę (Nyderlandus). Kiti ieškovės gyvenimo aspektai taip pat daugiausia buvo susiję su Vokietijos teisės, ekonomikos ir socialine sistema. Jos vaikai lankė mokyklą Vokietijoje, taigi, dalis vaikų auginimo savaine vyko ir Vokietijoje. Jos sutuoktinis prieš bendrų vaikų gimimą ir po jo dirbo pagal darbo sutartį ir buvo apdraustas privalomuoju draudimu išimtinai Vokietijoje. Pati ieškovė Nyderlanduose niekada nedirbo nei pagal darbo sutartį, nei savarankiškai, ir niekada nebuvo apdrausta su tuo susijusiu privalomuoju draudimu. Bet nuo 1993 m. rugsėjo iki 1995 m. rugpjūčio ji Vokietijoje vykdė privalomuoju draudimu nedraudžiamą savarankišką veiklą. Nuo 1999 m. balandžio iki 2012 m. spalio ji vykdė nedidelės apimties privalomuoju draudimu nedraudžiamą veiklą pagal darbo sutartį, o nuo 2012 m. spalio – dirbo pagal darbo sutartį Vokietijoje. Kolegija suvokia, kad – kitaip nei pirmiau minėtose Teisingumo Teismo išnagrinėtose bylose – ieškovė gyvenamąją vietą į kitą valstybę narę buvo perkėlusį ne laikinai, o gyveno ten nuolat. Vis dėlto kolegija nelaiko šio skirtumo reikšmingu. Veikia svarbu yra tai, kad ieškovės darbo istorija liudija, kad ji yra integravusis išimtinai į Vokietijos Federacinės Respublikos darbo ir profesinę sistemą. Jeigu vaiko auginimo laikotarpiai būtų neįskaitomi vien todėl, kad ieškovė pasirinko gyvenamąją vietą už kelių šimtų metrų nuo Acheno miesto (Vokietijos valstybės) sienos Nyderlandų teritorijoje, tai, bylą nagrinėjančios kolegijos manymu, būtų nesuderinama su SESV 21 straipsnyje įtvirtintu laisvu Sąjungos piliečių judėjimu.
- 21 Kolegijos nuomone, ieškovės tik per atsitiktinumą neatlygintinai – taigi, nebūnant apdraustai privalomuoju draudimu – prieš vaikams gimstant atlikta praktika ir po vaikų gimimo vykdyta privalomuoju draudimu nedraudžiama savarankiška veikla

bei atsakovės įskaitytas nedidelės apimties darbas pagal darbo sutartį, kurį ieškovė nuo 1999 m. dirbo nebūdama apdrausta privalomuoju draudimu, yra svarus pagrindas manyti buvus pakankamą ryšį su Vokietijos pensijų draudimo sistema. Lygiagretūs gyvenamieji laikotarpiai Nyderlanduose ir vaiko auginimo laikotarpiai Vokietijoje nėra įskaitomi du kartus (šiuo klausimu taip pat žr. Reglamento Nr. 883/2004 12 konstatuojamąją dalį, pagal kurią už tą patį laikotarpį mokamos tos pačios rūšies išmokos neturi sutapti). Juk įskaičius vaiko auginimo laikotarpius pagal Vokietijos pensijų teisės aktus, ieškovės senatvės pensija Nyderlanduose atitinkamai sumažinama.

DARBINIS VERTINMAS